

Udtrykket „tvingendende Magt (vis major)“ er hentet fra Lov af 24de April 1896 § 37. Det er et romerretligt Begreb, der under forskellige Benævnelser (force majeure, högre Hand) anvendes overalt i europæisk Ret. De ere til Dels et Bevisbegreb (jfr. Motiverne til Lov om Oplagsbeviser og Garantibeviser for Varer, der oplægges i Kjøbenhavns Frihavn, af 30te Marts 1894 § 4), idet det udtrykker Tendensen til kun at lade vedkommende gaa fri, hvor man uden speciel Underløgelse tør sige, at der normalt ingen Skyld er, altsaa, hvor der er en meget stærk Forhaandsformodning for Angerløshed. Det vil sige, kun det normalt skyldfri Tilfælde er undtaget fra Ansvar, og naar en Jærnbanulykke har ramt en Mand, vil Reglen virke saaledes, at i Tvivlstilfælde falder Afgørelsen ud til Gunst for den tilstødetkomne.

Med Jærnbanedrift er der paa den ene Side forbundet en særegen Fare — derfor for den rejsendes Skyld Trang til, at der paalægges Jærnbanerne et vidtgaaende Ansvar — paa den anden Side er Evnen til at bekæmpe Faren stor hos Jærnbanerne — derfor kan det forsvares at paalægge Jærnbanerne et vidtgaaende Ansvar, saaledes som det ogsaa er sket ved Lov af 24de April 1896 § 37 for det til Befordring modtagne Gods' Vedkommende.

Hvor stor en Evne man har til ved fornøden Paapasseligbed at forhindre Ulykker ved Jærnbanedrift, fremgaar deraf, at Genstofenlykken er den eneste store Jærnbanekatastrofe, vi kende her i Landet. At det Ansvar, der paalægges Jærnbanerne ved her at optage Bestemmelsen om, at kun „tvingendende Magt (vis major)“ frier for Ansvar, ikke gaar for vidt, fremgaar ogsaa deraf, at man har haft denne Regel i Preussen siden 1838 uden at klage. Endelig habes jo — som tidligere bemærket — denne Regel for Gods og er derfor ganske nødvendig ogsaa i denne Lov, hvor det drejer sig om Skade paa Person.

„Uagtksomhed“ foreslaas ved Ændringsforslag Nr. 2 ændret til „grov Uagtksomhed“. Det vilde være for farligt at medtage ethvert Tilfælde, hvor der var vist

blot den ringeste Uagtksomhed paa en Jærnbane, selv af Børn eller meget gamle Foll. Ved denne Ændring bringes nærværende Lovforslag i Overensstemmelse med den Ulykkesforsikringslov, der er vedtagen i denne Samling, og med hvilken det paa dette Punkt fuldstændig har fælles Lovgrund. Den foretagne Ændring aabner i Grunden kun Plads for et fornuftigt Skøn fra Domstolens Side over, hvorvidt vedkommende har baaret sig saa galt ad, at han selv bør bære Følgerne, eller han ikke har det.

Ændringsforslag Nr. 1 sikrer, at man faar ethvert Tilfælde med under denne Lov, i hvilket Jærnbanefunktionærerne ikke faa Erstatning i sin Egenstab som Jærnbanemand. Ellers var der Fare for, at f. Eks. det Tilfælde faldt uden for alle Regler, at en Jærnbanembedsmand kommer til Skade paa en Ferierejse.

Ændringsforslag Nr. 4 er rent sproglig.

Skønt Landstinget betydeligt har udvidet Kredsen af de Personer, som kunne faa Erstatning i det Tilfælde, at deres Forsørgeres Død forvoldes ved en Jærnbanulykke, er Grænserne dog formentlig endnu dragne for snævert.

Naar man først har forladt det principielle Standpunkt, som Regeringsforslaget indtog, at kun de, der havde et retligt Krav paa Forsørgelse, kunne kræve Erstatning, ses det ikke, af hvilken Grund man ikke skulde medtage det Tilfælde, at Forældre miste deres Forsørger derved, at deres Søn omkommer. Derfor er Ændring Nr. 5 foreslaet.

Ved Ændringsforslag Nr. 7 foreslaas en Forandring, som formentlig ikke fordrer nogen nærmere Begrundelse.

Ændringsforslag Nr. 8 indeholder to Bestemmelser. Først bestemmes det, at Lovgivningsmagten — jfr. Arbejdersforsikringsraadets Myndighed ifølge Ulykkesforsikringsloven — kan bevilge Erstatninger ogsaa til andre Personer end Ægtefælle, Forældre og Børn, naar saadanne faktisk bleve forsørget af den afdøde. Man erkender, at det vilde være at gaa for vidt, at give Erstatning til enhver, der faktisk, helt eller delvis, forsørget af den omkomne, men paa den anden Side kan der ogsaa